

BİR, İKİ, ÜÇ, ÖNÜM ARKAM SOBEEEE!

Çocuklar... Hayal dünyaları kadar geniş yürekleriyle görürler her şeyi, severler karşılıksız, beklentisiz, menfaatsiz. Yarını düşünmeyen beyinlerinde herkese sıcacık bir köşe vardır, büyükler bunu bilmede! Sonsuz toleransları vardır hayata karşı. Ne var ki büyüklerinin de işine gelir bu durum. Gelecek onlardır. Amerika da bu politikayı uygulamıyor mu zaten? Her gün haberlerde izliyoruz Amerikan askerlerinin Iraklı çocuklara olan samimiyetlerini(?!!). Şeker, çikolata dağıtan, ülkelerinden getirdikleri gazlı içecekleri çocuklara ikram eden Amerikalılar da, Irak'ta üzerinde çalıştıkları yeni bir devlet politikası için çocukları kullanmıyorlar mı? Onlara şirin görünmeye çalışmıyorlar mı? Çünkü, çocuklar "gelecek" demek. Yatırım yapmak lazım. Ancak haklarından bahseden yok! Bilmeden yaşıyor onca çocuk. Hepimizin geleceğine yön verecek olan çocuk...

YASAL MEVZUAT

Bunca hengamenin içinde fark edilmek istenmese de çocuklar değişen çağlar içinde yavaş yavaş birey olarak görülmüş. Çocuk-

luğun tarihsel gelişimine baktığımızda da babanın istediği uygulamayı yapmakla serbest olduğu, çocuğun bir eşya gibi babanın mülkiyetinde kabul edildiği bir dönemin başlangıcı oluşturduğu da hemen göze çarpar, çevremizden de tecrübe etmişizdir zaten.

alanlarda pek çok çocuk şiddet, aile içinde cinsel istismarlar gibi durumlarla karşı karşıya kalıyor. İç çatışmanın yaşandığı, özellikle Güneydoğu'da devlet, Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK) kanalıyla hizmet veriyor. Ancak yetersiz iletişim kanalları, konuya olan duyarlılığın azlığı, örgütlenmede problemler gibi daha sayılabilecek pek çok konuda eksiklikler çocuklara ulaşılmasını imkansızlaştırıyor. SHÇEK'in korunmaya muhtaç çocuklar tanımında savaş mağduru çocuklar yer almadığından bu gruba giren çocuklara hizmet de ne yazık ki götürülemiyor. Bu açıdan bu tanımın yeniden düzenlenmesi gerekiyor.

Günümüzde çocukların yetişkinler gibi medeni, siyasi, toplumsal, kültürel ve ekonomik bütün haklardan yararlanmaları gerektiği ve bunun sağlanması için çalışmaların yapıldığı bir ortama ulaşılmış. Bugün en önemli aşama çocukların katılım haklarının artık kabul edildiği ve kendileri ile ilgili her türlü olaya bizzat katılabilmeleri görüşünün kabul edilmesidir. Bu konudaki en büyük adım da, bu konuda devrim sayılabilecek olan çocuk hakları sözleşmesidir. Bugün çocuklar; siyasal, toplumsal, medeni, kültürel ve ekonomik alanlarda yetişkinler gibi haklara sahip olacaklarını gösterir bir sözleşmeye sahiptirler.

Çocuk haklarına dair sözleşme 2 Eylül 1990 tarihinde uluslararası yasa statüsüne kavuşmasından bugüne kadar dünya üzerinde Amerika Birleşik Devletleri ve Somali olmak üzere 2 ülke dışında dünyadaki tüm ülkelerce imzalanmış ve tarihteki en yaygın kabul gören ve onaylanan insan hakları belgesi özelliğini kazandı. 1989 yılında 191 ülkenin imzasıyla Çocuk Hakları Sözleşmesi yürürlüğe girdi. Sözleşmenin 39'uncu maddesi, istismar ve ihmal durumlarını içeriyor. Sözleşmenin bu maddesi silahlı çatışma mağduru olan çocukların bedensel ve ruhsal sağlığının korunmaları veya buna yeniden kavuşmaları ve toplumla bütünleşebilmelerini sağlamaları için taraf devletlerin uygun önlemler almaları gerektiğini vurguluyor. Taraf devletlerin silahlı çatışma, işkence, ihmal, kötü muamele ve sömürü mağduru çocukların sağlıklarına kavuşturulmaları ve toplumla bütünleşmelerini sağlamak amacıyla uygun önlemleri almakla yükümlü oldukları belirtilmektedir. Şiddete maruz kalmış çocuk kurbanların rehabilitasyonu da bu maddede irdelenmektedir.

TÜRKİYE'DE DURUM

Türkiye'nin ise bu konuda hiçbir girişimi veya önlemi ne yazık ki bulunmuyor. Sözleşmeye taraf bir ülke olsa da özellikle kırsal

13.04.2001 gün ve 24372 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren Çocuk Şube Müdürlüğü Büro Amirliği Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği de bu konudaki çalışmaları destekliyor. Bu güne kadar Küçükleri Koruma Şube Müdürlükleri tarafından yürütülen korunmaya, yardıma muhtaç, buluntu, kimliği tespit edilemeyen, sokakta yaşayan, başıboş, terkedilmiş, mülteci, refakatsiz ve benzeri çocuklara yönelik hizmetlerin yanı sıra, suç işlediği şüphesi altında bulunan çocukların tüm suç soruşturmaları da artık konunun uzmanı kişilerden oluşan Çocuk Şube Müdürlükleri tarafından yapılıyor. Bu da bir adım olarak kabul edilebilir. Ancak aile içinde yaşanan şiddet, çocuklara yönelik uygulanan istismarlar, çocukların zorla çalıştırılması durumları da devlet tarafından el atılması gereken konulardır.

ÇOCUKLARIN HAKLARI

Birleşmiş Milletler tarafından ilk olarak fark edilen çocuklar, eksiksiz biçimde gelişme hakkı; zararlı etkilerden, istismar ve sömürüden korunma hakkı; aile, kültür ve sosyal yaşama eksiksiz katılma haklarına sahipler aslında. Bir çok kişi çocukların da haklarının olabileceği görüşünü benimsemek istemese de geleceğe yön vereceklerin en iyi biçimde yetişmesini sağlamak biz büyüklere düşüyor.

UNICEF Genel Direktörü Carol Bellamy bu konudaki en anlamlı cümleyi söylemiş:

"Bu yüzyıl, çocukların hiçbir hakka sahip olmalarıyla başlayıp, çocukların en güçlü kanuni araçlar yoluyla onların haklarını sadece tanımakla değil korumakla da sonlanmaktadır."